C/2025/4001

20.8.2025

RÅDETS HENSTILLING

af 8. juli 2025

om Sveriges økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og budgetmæssige politikker

(C/2025/4001)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Europa-Parlamentets og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 ([1]), særlig artikel 3, stk. 3,

som henviser til Europa-Parlamentets og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer ([2]), særlig artikel 6, stk. 1,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

Generelle betragtninger

(1) I forordning (EU) 2024/1263, som trådte i kraft den 30. april 2024, præciseres formålet med rammen for økonomisk styring, som tager sigte på dels at fremme sunde og holdbare offentlige finanser, bæredygtig og inklusiv vækst samt modstandsdygtighed gennem reformer og investeringer, dels at forhindre uforholdsmæssigt store offentlige underskud. Det fastsættes i forordningen, at Rådet og Kommissionen foretager multilateral overvågning inden for rammerne af det europæiske semester i overensstemmelse med målsætningerne og bestemmelserne i TEUF. Det europæiske semester indbefatter navnlig udformning samt overvågning af gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger. Forordningen fremmer desuden det nationale ejerskab til finanspolitikken, og der lægges større vægt på det mellemfristede sigte sammen med en mere effektiv og sammenhængende håndhævelse. Hver medlemsstat skal forelægge Rådet og Kommissionen en national mellemfristet plan for finans- og strukturpolitiske tiltag, som indeholder medlemsstatens finanspolitiske tilsagn samt reform- og investeringstilsagn og dækker en periode på fire eller fem år, afhængigt af den nationale valgperiodes varighed. Nettoudgiftskursen ([3]) i disse planer skal opfylde kravene i forordningen, herunder kravene om, at den offentlige gæld skal bringes eller fastholdes på en troværdig nedadgående kurs ved udgangen af tilpasningsperioden, eller at den skal forblive på et forsvarligt niveau under 60 % af bruttonationalproduktet (BNP), og at det offentlige underskud skal bringes og/eller fastholdes under traktatens referenceværdi på 3 % af BNP på mellemlang sigt. Hvis en medlemsstat giver tilsagn om at gennemføre et sæt relevante reformer og investeringer i overensstemmelse med kriterierne i forordningen, kan tilpasningsperioden forlænges med op til tre år.

([1]) EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Nettoudgifter som defineret i artikel 2, nr. 2), i forordning (EU) 2024/1263: »nettoudgifter« offentlige udgifter, eksklusive i) renteudgifter, ii) diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, iii) udgifter til EU-programmer, der fuldt ud modsvares af indtægter fra EU-midler, iv) nationale udgifter til medfinansiering af programmer finansieret af Unionen, v) konjunkturbestemte elementer af udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse samt vi) engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger.

(2) Europa-Parlamentets og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 ([4]), som oprettede genopretnings- og resiliensfaciliteten, trådte i kraft den 19. februar 2021. Genopretnings- og resiliensfaciliteten yder finansiel støtte til medlemsstaterne til gennemførelse af reformer og investeringer og bidrager således med en finanspolitisk impuls finansieret af Unionen. I overensstemmelse med prioriteterne for det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker bidrager den til økonomisk og social genopretning og til gennemførelsen af bæredygtige reformer og investeringer, navnlig reformer og investeringer, der fremmer den grønne og den digitale omstilling og gør medlemsstaternes økonomier mere modstandsdygtige. Den bidrager også til at styrke de offentlige finanser og sætte skub i vækst og jobskabelse på mellemlang og lang sigt samt til at forbedre den territoriale samhørighed i Unionen og støtte den fortsatte gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder.

(3) Europa-Parlamentets og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435 ([5]) (»REPowerEU-forordningen«), der blev vedtaget den 27. februar 2023, tager sigte på at udfase Unionens afhængighed af importen af fossile brændstoffer fra Rusland. Dette bidrager til at opnå energisikkerhed og diversificere Unionens energiforsyning og samtidig øge udbredelsen af vedvarende energi, energilagringskapaciteten og energieffektiviteten. Sverige tilføjede et nyt REPowerEU-kapitel til sin nationale genopretnings- og resiliensplan for at finansiere vigtige reformer og investeringer, der vil bidrage til at nå REPowerEU-målene.

(4) Den 28. maj 2021 indgav Sverige sin nationale genopretnings- og resiliensplan til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241. Kommissionen har i medfør af nævnte forordnings artikel 19 vurderet genopretnings- og resiliensplanens relevans, effektivitet, virkningsfuldhed og sammenhæng i overensstemmelse med vurderingsretningslinjerne i bilag V. Den 4. maj 2022 vedtog Rådet en gennemførelsesafgørelse om godkendelse af vurderingen af Sveriges genopretnings- og resiliensplan ([6]), som blev ændret den 9. november 2023 i henhold til artikel 18, stk. 2, for at ajourføre det maksimale finansielle bidrag til den ikketilbagebetalingspligtige finansielle støtte samt for at tilføje kapitlet om REPowerEU ([7]). Tilrådighedsstillelsen af trancher er betinget af, at Kommissionen i overensstemmelse med artikel 24, stk. 5, har vedtaget en afgørelse om, at Sverige på tilfredsstillende vis har opfyldt de relevante milepæle og mål, der er anført i Rådets gennemførelsesafgørelse. En tilfredsstillende opfyldelse forudsætter, at opfyldelsen af forudgående milepæle og mål for den samme reform eller investering ikke er blevet tilbagerullet.

(5) Den 21. januar 2025 vedtog Rådet på grundlag af en henstilling fra Kommissionen en henstilling om godkendelse af Sveriges nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag ([8]). Planen blev forelagt i overensstemmelse med artikel 11 og artikel 36, stk. 1, litra a), i forordning (EU) 2024/1263, dækker perioden 2025-2028 og fastsætter en budgetmæssig begrænsning i form af en maksimal vækstrate i nettoudgifterne over en periode på fire år.

(6) Den 26. november 2024 vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 ligeledes rapporten om varslingsmekanismen 2025, hvori Sverige blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilken der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Kommissionen vedtog også en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet samt et forslag til den fælles rapport om beskæftigelsen 2025, hvori gennemførelsen af beskæftigelsesretningslinjerne og principperne i den europæiske søjle for sociale rettigheder analyseres. Rådet vedtog henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet den 13. maj 2025 ([9]) og den fælles rapport om beskæftigelsen den 10. marts 2025.

(7) Den 29. januar 2025 offentliggjorde Kommissionen konkurrenceevnekompasset, som udgør en strategisk ramme med henblik på at styrke EU's globale konkurrenceevne i de næste fem år. Kompasset indeholder tre omstillingsforudsætninger for bæredygtig økonomisk vækst: i) innovation, ii) dekarbonisering og konkurrenceevne og iii) sikkerhed. For at mindske innovationskløften vil EU fremme den industrielle innovation, støtte vækst

([4]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([5]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435 af 27. februar 2023 om ændring af forordning (EU) 2021/241 for så vidt angår kapitler om REPowerEU i genopretnings- og resiliensplaner og om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013, (EU) 2021/1060 og (EU) 2021/1755 og direktiv 2003/87/EF (EUT L 63 af 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

([6]) Rådets gennemførelsesafgørelse af 4. maj 2022 om godkendelse af vurderingen af Sveriges genopretnings- og resiliensplan (ST 7772/22; ST 7772/22 ADD1).

([7]) Rådets gennemførelsesafgørelse af 9. november 2023 om ændring af gennemførelsesafgørelsen af 4. maj 2022 om godkendelse af vurderingen af Sveriges genopretnings- og resiliensplan (ST 14474/23).

([8]) Rådets henstilling af 21. januar 2025 om godkendelse af Sveriges nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag (EUT C, C/2025/644, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/644/oj).

([9]) Rådets henstilling af 13. maj 2025 om den økonomiske politik i euroområdet (EUT C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

i opstartsvirksomheder gennem initiativer såsom opstarts- og opskaleringsstrategien for EU og fremme anvendelsen af avancerede teknologier som f.eks. kunstig intelligens og kvantecomputing. For at skabe en grønnere økonomi har Kommissionen præsenteret en omfattende handlingsplan for energi til overkommelige priser og en aftale om ren industri, som skal sikre, at omstillingen til ren energi forbliver omkostningseffektiv og konkurrencevenlig – særligt for energiintensive sektorer – og er en drivkraft for vækst. Unionen er fast besluttet på at styrke sine globale handelspartnerskaber, diversificere sine forsyningskæder og sikre adgang til kritiske råstoffer og rene energikilder for at mindske afhængighedsforholdene og øge sikkerheden. Disse prioriteter understøttes af horisontale katalysatorer, som består i reguleringsmæssig forenkling, uddybning af det indre marked, finansiering af konkurrenceevne, en opsparings- og investeringsunion, fremme af færdigheder og kvalitetsjob samt bedre koordinering af EU-politikker. Konkurrenceevnekompasset er afstemt med det europæiske semester, hvilket sikrer, at medlemsstaternes økonomiske politikker stemmer overens med Kommissionens strategiske målsætninger, og at der således skabes en fælles tilgang til økonomisk styring, der fremmer bæredygtig vækst, innovation og modstandsdygtighed i hele Unionen.

(8) I 2025 forløber det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker fortsat sideløbende med gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten. Fuld gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanerne er fortsat vigtig for opfyldelsen af de politiske prioriteter under det europæiske semester, idet planerne bidrager effektivt til at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger, som er udstedt i de senere år. Disse landespecifikke henstillinger er fortsat lige relevante for vurderingen af de ændrede genopretnings- og resiliensplaner i overensstemmelse med artikel 21 i forordning (EU) 2021/241.

(9) Den 4. juni 2025 offentliggjorde Kommissionen landerapporten for Sverige 2025. Heri foretages der en vurdering af Sveriges fremskridt med efterlevelsen af de relevante landespecifikke henstillinger, og der gøres status over Sveriges gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen. På grundlag af denne analyse udpeges i landerapporten de mest presserende udfordringer, som Sverige står over for. Rapporten indeholder også en vurdering af Sveriges fremskridt med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelsen af Unionens overordnede mål for 2030 vedrørende beskæftigelse, færdigheder og bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af De Forenede Nationers verdensmål for bæredygtig udvikling.

(10) Kommissionen har foretaget en dybdegående undersøgelse for Sverige i henhold til artikel 5 i forordning (EU) nr. 1176/2011. De væsentligste resultater af Kommissionens undersøgelse af de makroøkonomiske sårbarheder i Sverige med henblik på nævnte forordning blev offentliggjort den 13. maj 2025 ([10]). Den 4. juni 2025 konkluderede Kommissionen, at Sverige er berørt af makroøkonomiske ubalancer. Navnlig er der trods en nylig afdæmpning fortsat sårbarheder relateret til boligmarkedet og den store private gæld, og de konstaterede sårbarheder varer ved som følge af manglen på solide tiltag. Til trods for en vis afdæmpning er husholdningernes og virksomhedernes gældskvoter stadig blandt de højeste i EU, mens boligpriserne var stabile i nominelle værdier, om end priserne fortsat er overvurderede. Stramme finansieringsbetingelser har også ført til et fald i boligbyggeriet og lagt et yderligere pres på husholdningernes og virksomhedernes udgifter, mens finanssektoren fortsat er meget eksponeret for boligsektoren, herunder erhvervsejendomssektoren. Der er kun truffet begrænsede politiske tiltag. Reglerne ansporer fortsat til gældsfinansiering af boligkøb, i en situation hvor der stadig er mangel på boliger. Skattereglerne tilskynder til gældsfinansieret boligejerskab som følge af det betydelige skattefradrag for renteudgifter på realkreditlån. Foranstaltninger til fremadrettet at øge boligudbuddet vil bidrage til at moderere væksten i boligpriserne, men kan ikke erstatte reformer, der tager fat på de vigtigste faktorer bag husholdningernes gæld. Der er endnu ikke gennemført en reform af lejemarkedet. Disse sårbarheder risikerer at blive endnu mere fremherskende, hvis omfanget af gældsfinansierede boligkøb og overvurderingerne tager yderligere til som følge af den lettelse af de makroprudentielle foranstaltninger, der overvejes, i kombination med de lempede finansieringsbetingelser.

Vurdering af den årlige statusrapport

(11) Den 21. januar 2025 rettede Rådet en henstilling til Sverige med følgende maksimale vækstrater i nettoudgifterne: 4,0 % i 2025, 4,4 % i 2026, 4,4 % i 2027 og 4,6 % i 2028, hvilket svarer til maksimale kumulerede vækstrater – beregnet med 2023 som basisår – på 10,7 % i 2025, 15,5 % i 2026, 20,6 % i 2027 og 26,1 % i 2028. Den 30. april 2025 forelagde Sverige sin årlige statusrapport ([11]) om overholdelsen af de anbefalede maksimale vækstrater i nettoudgifterne og om gennemførelsen af reformer og investeringer som reaktion på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af de landespecifikke henstillinger under det europæiske semester. Den årlige

([10]) SWD(2025) 124 final.

([11]) De årlige statusrapporter 2025 findes på: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

statusrapport afspejler også Sveriges halvårlige rapportering om de fremskridt, der er gjort med opfyldelsen af Sveriges genopretnings- og resiliensplan, jf. artikel 27 i forordning (EU) 2021/241.

(12) Ruslands angrebskrig mod Ukraine og dens følgevirkninger udgør en eksistentiel udfordring for Den Europæiske Union. Kommissionen har anbefalet en koordineret aktivering af stabilitets- og vækstpagtens nationale undtagelsesklausul for at støtte EU's bestræbelser på at sikre en hurtig og betydelig forøgelse af forsvarsudgifterne, og Det Europæiske Råd bifaldt forslaget på sit møde den 6. marts 2025.

(13) Ifølge data valideret af Eurostat ([12]) steg Sveriges offentlige underskud fra 0,8 % af BNP i 2023 til 1,5 % i 2024, mens den offentlige gæld steg fra 31,6 % af BNP ved udgangen af 2023 til 33,5 % ved udgangen af 2024. Ifølge Kommissionens beregninger svarer denne udvikling til en vækstrate i nettoudgifterne på 6,1 % i 2024. Ifølge den årlige statusrapport anslår Sverige, at væksten i nettoudgifter udgjorde 6,1 % i 2024. Ifølge Kommissionens estimater var den finanspolitiske kurs ([13]), som omfatter både nationalt finansierede og EU-finansierede udgifter, ekspansiv med 0,7 % af BNP i 2024.

(14) Ifølge den årlige statusrapport forventes der i det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for Sveriges budgetfremskrivninger, en realvækst i BNP på 2,1 % i 2025, mens HICP-inflationen ventes at ligge på 2,1 % i 2025. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 ventes det reale BNP at stige med 1,1 % i 2025 og 1,9 % i 2026, mens HICP-inflationen ventes at ligge på 2,2 % i 2025 og 1,6 % i 2026.

(15) Ifølge den årlige statusrapport ventes det offentlige underskud at falde til 1,3 % af BNP i 2025, mens den offentlige gældskvote ventes at stige til 34,3 % af BNP ved udgangen af 2025. Denne udvikling svarer til en vækst i nettoudgifterne på 4,1 % i 2025. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 forventes der et offentligt underskud på 1,5 % af BNP i 2025. Ifølge Kommissionens beregninger svarer dette til en vækst i nettoudgifterne på 1,7 % i 2025. Denne lavere vækst i nettoudgifterne sammenlignet med vækstraten i den årlige statusrapport afspejler forskellige fremskrivninger af bl.a. aflønning af ansatte og sociale overførsler i naturalier foretaget af markedsproducenter. Ifølge Kommissionens estimater forventes den finanspolitiske kurs, som omfatter både nationalt finansierede og EU-finansierede udgifter, at være kontraktiv med 0,7 % af BNP i 2025. Den offentlige gældskvote ventes at stige til 33,8 % ved udgangen af 2025.

(16) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 forventes der at blive finansieret offentlige udgifter med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra genopretnings- og resiliensfaciliteten svarende til 0,1 % af BNP i 2025 sammenlignet med 0,1 % af BNP i 2024. De udgifter, der finansieres med ikketilbagebetalingspligtig støtte fra genopretnings- og resiliensfaciliteten, vil muliggøre investeringer af høj kvalitet og produktivitetsfremmende reformer, uden at dette har direkte indvirkning på Sveriges offentlige saldo og offentlige gæld.

(17) Sveriges offentlige forsvarsudgifter udgjorde 1,3 % af BNP i 2021, 1,7 % af BNP i 2022 og 1,8 % af BNP i 2023 ([14]). Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 ventes forsvarsudgifterne at udgøre 2,3 % af BNP i 2024 og 2,5 % af BNP i 2025. Dette svarer til en stigning på 1,2 procentpoint af BNP i forhold til 2021.

(18) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 ventes nettoudgifterne i Sverige at stige med 1,7 % i 2025 og med 7,9 % i 2024 og 2025 samlet set. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 ventes væksten i nettoudgifter i Sverige i 2025 at ligge under den anbefalede maksimale vækstrate, både årlige og for 2024 og 2025 samlet set.

(19) Den årlige statusrapport indeholder ingen budgetfremskrivninger efter 2025. På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes der ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 et offentligt underskud på 0,8 % af BNP i 2026. Denne udvikling svarer til en vækst i nettoudgifterne på 2,6 % i 2026. Ifølge Kommissionens estimater forventes den finanspolitiske kurs, som omfatter

([12]) Eurostat – euroindikatorer, 22.4.2025.

([13]) Den finanspolitiske kurs bestemmes ud fra den årlige ændring i den underliggende offentlige budgetstilling. Den bruges til at bedømme den økonomiske impuls fra finanspolitiske tiltag, både dem, der finansieres nationalt, og dem, der finansieres over EU-budgettet. Den finanspolitiske kurs måles som forskellen mellem i) den potentielle vækst på mellemlang sigt og ii) ændringen i de primære udgifter ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden og inkl. udgifter finansieret med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-fonde.

([14]) Eurostat, offentlige udgifter opdelt efter formålsklassifikationen for offentlig forvaltning og service (COFOG). På grund af metodologiske forskelle mellem COFOG- og NATO-definitionerne kan udgifter baseret på COFOG-definitionen afvige fra de udgifter, der er baseret på NATO-definitionen.

både nationalt finansierede og EU-finansierede udgifter, at være kontraktiv med 0,4 % af BNP i 2026. Den offentlige gældskvote ventes ifølge Kommissionen at falde til 33,3 % ved udgangen af 2026.

Vigtigste politiske udfordringer

(20) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra b), i forordning (EU) 2021/241 og med kriterium 2.2 i bilag V til samme forordning indeholder genopretnings- og resiliensplanen et omfattende sæt gensidigt forstærkende reformer og investeringer, som skal gennemføres senest i 2026. Disse forventes at bidrage effektivt til at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger. Det er afgørende at afslutte den effektive gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen, herunder REPowerEU-kapitlet, inden for denne stramme tidshorisont for at styrke Sveriges langsigtede konkurrenceevne gennem den grønne og den digitale omstilling og samtidig sikre social retfærdighed. Kommissionens meddelelse NextGenerationEU – Frem mod 2026, der blev vedtaget den 4. juni 2025, præciserer den gældende tidsplan for facilitetens afslutning og indeholder en vejledning til medlemsstaterne om, hvordan de kan maksimere gennemførelsen senest den 31. august 2026, herunder om, hvordan de yderligere kan strømline deres genopretnings- og resiliensplaner, fastsætter, hvilke vigtigste muligheder der skal overvejes, når de revideres, og understreger betydningen af omhyggelig fælles planlægning forud for indgivelsen af de sidste betalingsanmodninger i 2026. Det er fortsat afgørende, at lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundet og andre relevante interessenter inddrages systematisk for at sikre et bredt ejerskab til og således en vellykket gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen.

(21) Tempoet i gennemførelsen af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken i Sverige, som omfatter støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Fonden for Retfærdig Omstilling (FRO) og Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+), er taget til. Det er vigtigt at fortsætte bestræbelserne på at sikre en hurtig gennemførelse af disse programmer og samtidig opnå de størst mulige konkrete resultater. Sverige har allerede truffet foranstaltninger inden for rammerne af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken for at styrke konkurrenceevne og vækst og samtidig styrke den sociale samhørighed. Samtidig har Sverige fortsat udfordringer, herunder mangel på kvalificeret arbejdskraft og misforhold mellem udbudte og efterspurgte færdigheder, og der er mulighed for at øge den regionale vækst under hensyntagen til de regionale behov med hensyn til konkurrenceevne, energiomstilling og vandresiliens. I henhold til artikel 18 i forordning (EU) 2021/1060 skal Sverige – som led i midtvejsgennemgangen af fondene under samhørighedspolitikken – gennemgå hvert enkelt program under hensyn til bl.a. de udfordringer, der blev identificeret i de landespecifikke henstillinger fra 2024. Ved de forslag fra Kommissionen, som blev vedtaget den 1. april 2025 ([15]), blev fristen for indgivelse af vurderingen – for hvert program – af resultatet af midtvejsgennemgangen forlænget til efter den 31. marts 2025. Forslagene skaber desuden større fleksibilitet med hensyn til at bidrage til at fremskynde programgennemførelsen og øge incitamenterne for medlemsstaterne til at afsætte midler fra samhørighedspolitikken til fem af Unionens prioriterede strategiske områder, nemlig konkurrenceevne inden for strategiske teknologier, forsvar, boliger, vandresiliens og energiomstilling, og til investeringer i færdigheder i prioriterede sektorer, samtidig med at der fortsat fokuseres på personer i de mest sårbare situationer i ESF+-programmer.

(22) Platformen for strategiske teknologier for Europa (STEP) giver mulighed for at investere inden for en central strategisk EU-prioritet ved at styrke EU's konkurrenceevne. STEP kanaliseres gennem 11 eksisterende EU-fonde. Medlemsstaterne kan også bidrage til InvestEU-programmet, som støtter investeringer i prioriterede områder. Sverige kan udnytte disse initiativer bedst muligt til at støtte udviklingen eller fremstillingen af kritiske teknologier, herunder rene og ressourceeffektive teknologier.

(23) Foruden de økonomiske og sociale udfordringer, som genopretnings- og resiliensplanen og andre EU-midler er rettet mod, bør Sverige effektivt håndtere de resterende udfordringer i forbindelse med: i) forværrede uddannelsesresultater for elever, navnlig elever med ugunstig socioøkonomisk baggrund og migrantbaggrund, ii) færdighedskløften, som er mest udtalt for personer med ugunstig socioøkonomisk baggrund og migrantbaggrund, iii) høj privatgæld kombineret med overvurderede ejendomspriser, iv) nedbringelse af drivhusgasemissioner og v) kapacitets- og transmissionsbegrænsninger i elnettet i forbindelse med udbredelsen af vedvarende energi.

([15]) Forslag til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING om ændring af forordning (EU) 2021/1058 og (EU) 2021/1056 for så vidt angår særlige foranstaltninger til at adressere strategiske udfordringer i forbindelse med midtvejsgennemgangen (COM (2025) 123 final).

(24) Resultaterne af programmet for international elevevaluering 2022 (PISA-undersøgelsen) viser, at svenske elevers grundlæggende færdigheder siden 2018 har udvist et af de største fald i EU, navnlig inden for matematik. Dårlige præstationer inden for grundlæggende færdigheder ligger særligt højt for elever med migrantbaggrund eller med ugunstig socioøkonomisk baggrund, og stigningen er størst for elever med ugunstig socioøkonomisk baggrund. Der er også en betydelig præstationskløft mellem elever født i landet og elever født i udlandet, og elever med migrantbaggrund er ofte samlet på visse skoler. Elever med ugunstig socioøkonomisk baggrund er også underrepræsenterede på privatskoler, hvis elever i gennemsnit har bedre chancer for at få adgang til fortsat uddannelse. I 2022 havde 15 % af alle elever, der afsluttede grundskolen, for lave karakterer eller manglende gennemførte fag til at kunne komme ind på en ungdomsuddannelse. Den vedvarende mangel på kvalificerede lærere, navnlig i skoler med et stort antal elever fra dårligt stillede grupper, udgør en risiko for kvaliteten af uddannelsessystemet og forværrer yderligere de faldende uddannelsesresultater.

(25) Sverige har fortsat vanskeligt ved at integrere personer fra sårbare grupper, navnlig personer med ugunstig socioøkonomisk baggrund og migrantbaggrund, på arbejdsmarkedet og at afhjælpe manglen på kvalifikationer. I 2023 havde Sverige den højeste arbejdsløshed i EU for personer født uden for EU, og dermed er forskellen mellem personer født uden for EU og indfødte svenskere fortsat særligt høj. Blandt arbejdsløse personer fra sårbare grupper mangler næsten halvdelen en ungdomsuddannelse, og mange mangler også de grundlæggende forudsætninger for at finde et job eller studere, herunder sprogfærdigheder. Eftersom en fuldført ungdomsuddannelse er et grundlæggende udgangspunkt for at komme i beskæftigelse i Sverige, er der behov for yderligere foranstaltninger til at støtte studerende, der ønsker at gennemføre en ungdomsuddannelse, en videregående uddannelse eller en erhvervs-uddannelse. Det vil bidrage til at øge udbuddet af kvalificeret arbejdskraft, og det vil dermed støtte beskæftigelsen, produktivitetsvæksten og vækstpotentialet i den svenske økonomi.

(26) Mangel på arbejdskraft og færdigheder i sektorer og erhverv, der er væsentlige for den grønne omstilling, herunder fremstilling, udbredelse og vedligeholdelse af nettonulteknologier, skaber flaskehalse i omstillingen til en nettonuløkonomi i Sverige. Der er stor efterspørgsel efter ingeniører og specialister i grøn omstilling, især i den nordlige del af landet. Yderligere forbedring af de udbudte uddannelsers relevans for arbejdsmarkedet, så de skiftende behov på arbejdsmarkedet tilgodeses, samt målrettede opkvalificerings- og omskolingsforanstaltninger er derfor afgørende for at mindske manglen på kvalificeret arbejdskraft og fremme inklusion og omfordeling af arbejdskraft.

(27) Den høje private gæld og de overvurderede ejendomspriser udgør makroøkonomiske ubalancer, som fortsat giver risiko for uordnet afvikling. Boligpriserne er fortsat høje med vedvarende boligmangel, da opførelsen af nye boliger fortsat er lavere end den forventede efterspørgsel. Denne mangel hænger sammen med en strukturel ineffektivitet, herunder begrænset konkurrence i byggesektoren på grund af hindringer for markedsadgang for små og udenlandske virksomheder og for store entreprenørers evne til at styre jordressourcer. Det samlede skattetryk på fast ejendom er stadig forholdsvis lavt i Sverige som følge af generøse skattefradrag for renteudgifter på realkreditlån og lave løbende ejendomsskatter. Det er stadig vanskeligt at vurdere, hvilken indvirkning de politikmæssige ændringer har på afdrag på realkreditlån efter skat, fordi der mangler data om aktiver og passiver i de enkelte husholdninger. Tilgængeligheden af sådanne data kunne måske føre til effektivitetsgevinster med hensyn til politikudformningen, hvilket muligvis kunne lette adgangen til boligmarkedet og fordele boligbyrden mere ligeligt blandt befolkningen. Udlejningsmarkedet byder på få alternativer og skal stadig undergå en reform for at reducere ventelister og fremme opførelsen af lejeboliger. Enhver lempelse af den makroprudentielle politik forud for reformer for at løse den eksisterende markedsdysfunktion kan føre til højere boligpriser og samtidig øge husholdningernes gæld.

(28) Med den nuværende politik er Sverige ikke på rette vej til at opfylde EU-målene for 2030 om at reducere drivhusgasemissionerne. Landets drivhusgasemissioner steg i 2024, og flere undersøgelser foretaget af officielle og uafhængige organer tyder på, at Sveriges nuværende politikker vil resultere i manglende opfyldelse af EU's klimamål for 2030 i betydeligt omfang. Det afspejler navnlig de seneste politiske ændringer, herunder lavere forpligtelser til blandet anvendelse af biobrændstoffer og reducerede afgifter på flydende brændstoffer, som har ført til en stigning i emissionerne fra vejtransport, der er den vigtigste kilde til drivhusgasemissioner fra fossile brændstoffer i Sverige.

(29) Selv om Sverige fortsat er den medlemsstat, der har den største andel af vedvarende energi i det samlede energiforbrug, kan begrænsninger i elnettets kapacitet og transmission hindre yderligere udbredelse af vedvarende energikilder. Det er afgørende at fjerne disse begrænsninger, da Sveriges endelige elforbrug forventes at stige betydeligt i perioden frem til 2045 som følge af industriens og transportsektorens øgede elektrificeringsbehov. En bedre udnyttelse af Sveriges uudnyttede muligheder inden for vedvarende energi kan bidrage til den igangværende elektrificering af industrier i den sydlige del af landet og støtte den innovative, grønne industrielle udvikling og dekarboniseringen i den nordlige del. Det er desuden vigtigt at reducere energiforbruget ved at øge energieffektiviteten og dermed reducere CO_2-emissionerne og styre energiomkostningerne for husholdninger og virksomheder. Med hensyn til energieffektivitet og i betragtning af udviklingen i energiforbruget er der risiko for, at Sverige ikke når det nationale mål om at øge energieffektiviteten med 50 % frem til 2030 i forhold til 2005. Med et primærenergiforbrug på over 41 Mtoe i 2023 er Sverige fortsat blandt de medlemsstater, der har det højeste energiforbrug pr. indbygger.

(30) Der er fortsat flere forhold, som hindrer udvidelsen af landets produktionskapacitet inden for vedvarende energi. En af hindringerne er uforudsigelighed vedrørende tilladelser til opførelse af både offshore- og onshorevindkraft. Hindringer som følge af ineffektive tilladelsesprocedurer og kommuners og forsvarsmyndigheders vetoret skaber investeringsusikkerhed og hindrer udnyttelsen af mulighederne i vedvarende energi.

(31) I lyset af Kommissionens dybdegående undersøgelse og dens konklusioner om tilstedeværelsen af ubalancer afspejler henstilling 5 henstillinger i henhold til artikel 6 i forordning (EU) nr. 1176/2011. De politikker, der er omhandlet i henstilling 5, bidrager til at afhjælpe sårbarheder i forbindelse med ejendomsmarkedet og stor privatgæld,

HENSTILLER, at Sverige i 2025 og 2026 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. øge de samlede forsvars- og sikkerhedsudgifter og styrke det overordnede forsvarsberedskab, samtidig med at gældsholdbarheden sikres, i overensstemmelse med Det Europæiske Råds konklusioner af 6. marts 2025; overholde de maksimale vækstrater i nettoudgifterne som henstillet af Rådet den 21. januar 2025

2. i lyset af de gældende frister for en rettidig gennemførelse af reformer og investeringer inden for rammerne af forordning (EU) 2021/241 sikre en effektiv gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen, herunder REPowerEU-kapitlet; fremskynde gennemførelsen af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken (EFRU, FRO, ESF+), idet der bygges på de muligheder, som midtvejsgennemgangen giver, hvor det er relevant; udnytte EU-instrumenterne bedst muligt, herunder mulighederne under InvestEU og platformen for strategiske teknologier for Europa, med henblik på at øge konkurrenceevnen

3. sikre, at målene for reduktion af drivhusgasemissioner nås ved at reducere navnlig emissionerne fra vejtransport; mindske afhængigheden af fossile brændstoffer ved at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi, herunder ved at udvide og opgradere energitransmissionsnet og forbedre energieffektiviteten; fremskynde og strømline tilladelsesprocedurerne for udbredelse af vedvarende energi, navnlig for offshore- og onshorevindenergi, og undgå omgørelse af godkendelser

4. forbedre uddannelsesresultaterne, herunder for elever med ugunstig socioøkonomisk baggrund og migrantbaggrund, ved at afhjælpe den vedvarende mangel på kvalificerede lærere, ved at sikre lige adgang til skolesystemet og ved yderligere at støtte elevernes overgang til gymnasieniveauet; udvikle arbejdsstyrkens færdigheder, navnlig for så vidt angår elever med ugunstig socioøkonomisk baggrund og migrantbaggrund, gennem målrettede politiske foranstaltninger og ressourcer for at forbedre deres integration på arbejdsmarkedet

5. øge effektiviteten på boligmarkedet, bl.a. ved at indføre reformer af markedet for lejeboliger; stimulere investeringer i boligbyggeri for at afhjælpe de mest presserende mangler; fjerne strukturelle hindringer for at lette boligbyggeri; håndtere risici i forbindelse med husstandenes høje gæld ved gradvist at reducere skattefradraget for rentebetalinger på realkreditlån eller øge de løbende ejendomsskatter, samtidig med at der udvikles passende værktøjer til bedre at vurdere og målrette politikker; opretholde makroprudentielle foranstaltninger.

Udfærdiget i Bruxelles, den 8. juli 2025.

På Rådets vegne

S. LOSE

Formand